

ne skal være enige om alt. Samtidig bidrager WTO til at regulere den globale økonomi og løse fundamentale udenrigspolitiske spørgsmål. Indimellem er der en kløft mellem de gode intentioner og de realistiske muligheder.

Vi må også erkende, at forhandlingerne ikke var tilstrækkelig effektive. Uden en central, formel forhandlingsstruktur kom forskellige landegrupper til at spille en meget stor rolle. Flere af disse havde ikke interne beslutningsstrukturer, dvs. at disse landegrupper godt kunne enes om at sige nej, men de havde sværere ved at sige ja til alternative løsninger og foretrak derfor status quo.

Endelig valgte formanden at afbryde forhandlingerne, netop som der var ved at komme skred i positionerne, hvad de, der var derude, også ved ikke var det, jeg forventede og indstillede. De fleste delegationer troede faktisk, at der var mere tid, og de ventede med at spille ud, sådan som man altid gør under sådan nogle handelsforhandlinger. Derfor mener jeg, at forhandlingerne med fordel kunne være fortsat.

Men hvor er vi så nu? Doharunden må tilbage på sporet så hurtigt som muligt. Samtidig nytter det jo ikke noget at få jasket tingene frem nu. Der er altså brug for en tænkepause i alle grupperingerne, og det tages der jo også i alle grupperingerne, også i G21. Uden ordentlig forberedelse er bestræbelserne dømt til at mislykkes næste gang igen.

Det er besluttet, at næste ministermøde finder sted i Hongkong, men der er ikke fastsat tidspunkt herfor. Det Senior Officials-møde, der skulle finde sted senest den 15. december, som er nævnt i forespørgslen, er fortsat usikkert. Men der er i Genève indledt uformelle konsultationer om de fire centrale emner: landbrug, varehandel, bomuld, Singaporeemnerne. Det vil sige, at processen er i gang igen.

Hvis medlemslandene nu udviser den nødvendige politiske vilje, kan Doharunden stadig afsluttes med et godt resultat. Men jeg må indrømme, at en afslutning før 2005 tegner mindre realistisk i dag, bl.a. som følge af det kommende amerikanske præsidentvalg.

Det må stå klart, at udviklingslandene er og bliver omdrejningspunktet. Herom tror jeg vi alle er enige. Ikke mindst udviklingslandene skal kunne drage nytte af forhandlingsresultatet. Doharunden er jo en udviklingsrunde. Kunsten består i at finde den rette balance, så alle føler, at det, de giver på visse områder, er mindre

end det, de opnår på andre områder. Ellers får man dem jo ikke med.

Således må alle være indstillet på at vise fleksibilitet. Det gælder også udviklingslandene og navnlig de bedst stillede udviklingslande. Det er jo ikke sådan, at det er én stor homogen fattig gruppe. Korea har f.eks. større indtægt pr. indbygger end Polen. Men Korea er et udviklingsland.

En række lande har indikeret, at de nu vil fokusere på bilaterale og regionale aftaler. Derfor er det ekstra vigtigt samtidig at fastholde det multilaterale spor, ikke mindst af hensyn til udviklingslandenes integration i den globale økonomi.

Hvad kan vi så gøre fra dansk side for at få Doharunden tilbage på sporet? Det er jo hovedsagen i dag. Her er fire emner centrale. 1. EU's rolle i det videre forløb. 2. Forholdet til udviklingslandene. 3. Arbejdet i WTO. 4. Bilaterale aftaler.

EU's rolle: Danmark vil målrettet arbejde for, at EU er sig sit ansvar bevidst og går i spidsen for, at forhandlingerne reaktiveres. Andre lande må også længere frem på banen. Det kan vi hjælpe til med. På den ene side kan EU jo ikke alene drive runden frem, men på den anden side må EU ikke af den grund forfalde til passivitet.

Som udgangspunkt må EU's tilbud fra Cancún forblive på bordet. Man må altså ikke trække det tilbage, fordi man ikke nåede frem. Det betyder bl.a., at EU må tage konsekvensen og erkende, at Singaporeemnerne investering og konkurrence ikke er mulige i runderegi i denne omgang. Der må i stedet arbejdes for, at emnerne forfølges på anden vis med de lande, som måtte være interesserede i dette.

Samtidig må EU række hånden ud og vise yderligere fleksibilitet på områder af særlig interesse for udviklingslandene, herunder især på landbrugsområdet.

Regeringen vil i overensstemmelse med Folketingets vedtagelse af 5. november 2002 arbejde for en langsigtet afvikling af den direkte landbrugsstøtte, arbejde for at udfase alle eksportsubsidier og prisstøtteordninger, arbejde for en afkobling af den samlede støtte for produktionen, arbejde for, at landdistriktspolitikken tillægges større betydning og målrettes indsatser, der støtter forbrugerhensyn, fødevarer sikkerhed, fødevarer kvalitet, miljø og dyrevelfærd. Og vi vil arbejde for, at Everything but Arms-aftalen med de 48 fattigste lande åbner for alle landbrugsprodukter før 2009.